

WOJEWODA MAZOWIECKI

LEX-R.0911/21 /09

Warszawa, dnia 14 lipca 2009 r.

Rada Gminy

Gniewoszków

ul. Lubelska 16

26 – 920 Gniewoszków

Rozstrzygnięcie nadzorcze

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz..1591, z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 80, poz. 717 i Nr 162, poz. 1568, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203 i Nr 167, poz.1759, z 2005 r. Nr 172, poz. 1441 i Nr 175, poz. 1457, z 2006 r. Nr 17, poz. 128 i Nr 181, poz. 1337, z 2007 r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz.974 i Nr 173, poz. 1218, z 2008 r., Nr 180, poz. 1111, z 2009 r. Nr 223, poz. 1458)

stwierdzam nieważność

uchwały Rady Gminy Gniewoszków z dnia 16 czerwca 2009 roku nr XXIX/173/09 w sprawie ustalenia wysokości opłat za świadczenia prowadzone przez przedszkole publiczne na terenie gminy Gniewoszków.

Uzasadnienie

Rada Gminy Gniewoszków podjęła uchwałę z dnia 16 czerwca 2009 roku nr XXIX/173/09 w sprawie ustalenia wysokości opłat za świadczenia prowadzone przez przedszkole publiczne na terenie gminy Gniewoszków.

Jako podstawę prawną uchwały wskazano art. 14 ust 5 ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r., Nr 256, poz. 2572 z póź. zm.) oraz art. 7 ust 1 pkt 8 i art. 18 ust 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 roku, nr 142, poz. 1591 z późn. zm).

W § 2 uchwały z dnia 16 czerwca 2009 roku nr XXIX/173/09 wskazano, iż za świadczone usługi realizujące program nauczania i wychowania powyżej 5 godzin dziennie wprowadza się odpłatność w wysokości 40 zł miesięcznie.

Ustawa z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty w przepisie art. 14 ust 5 upoważnia Radę Gminy do ustalania opłat za świadczenia prowadzonych przez gminę przedszkoli. Przepis art. 6 ust. 1 pkt 1 w/wym. ustawy stanowi, iż przedszkole publiczne prowadzi bezpłatne nauczanie i wychowanie w zakresie co najmniej podstawy programowej wychowania przedszkolnego ustalonego Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 26 lutego 2002 roku w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2002 r., Nr 51, poz. 458 z późn. zm.). § 10 ust 2 pkt 1 załącznika nr 1 do Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. z 2001 r., Nr 61, poz. 624 z późn. zm.) stanowi, iż czas przeznaczony na realizację podstawy programowej wychowania przedszkolnego nie może być krótszy niż 5 godzin.

Przedstawione powyżej podstawy prawne wskazują, iż Rada Gminy podejmując uchwałę o wprowadzeniu odpłatności za usługi świadczone w przedszkolu, powinna sprecyzować świadczenia udzielane przez przedszkola, nie objęte podstawą programową wychowania przedszkolnego i wysokość opłat odpowiadających każdemu z tych świadczeń. Tylko bowiem w ten sposób można zweryfikować, czy opłatami określonymi w uchwale Rady Miejskiej nie są objęte świadczenia bezpłatne zgodnie z art. 6 ust 1 pkt 1 ustawy o

systemie oświaty. Obowiązek organizowania bezpłatnych świadczeń oznacza, iż gmina nie może pobierać od rodziców dzieci korzystających z przedszkoli publicznych opłat za zajęcia wymienione w załączniku nr 1 do Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół. Zgodnie z obowiązującym prawem, opłaty uchwalone przez Radę Gminy mogą dotyczyć wyłącznie świadczeń niewymienionych w powyższym załączniku. Natomiast w przypadku sprawowania opieki nad dzieckiem w czasie przekraczającym godziny realizacji podstawy programowej wychowania przedszkolnego, Rada Gminy powinna ustalić opłatę za każdą godzinę opieki nad dzieckiem w czasie przekraczającym czas realizacji podstawy programowej.

Konkludując, wskazać należy, iż przepis art. 14 ust 5 ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty zezwala na wprowadzenie opłat za świadczenia przekraczające podstawę programową oraz za czas sprawowania opieki nad dziećmi powyżej 5 godzin, jednakże świadczenia te powinny być ściśle określone i nie mogą być ujęte w załączniku nr 1 do Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół, przy czym opłaty za te świadczenia nie mogą mieć charakteru opłat „stałych”, a muszą stanowić odzwierciedlenie kosztów poniesionych w związku z oferowanymi przez przedszkole, ponad podstawę programową, świadczeniami. Takie stanowisko zaprezentował Wojewódzki Sąd Administracyjny we Wrocławiu w wyroku z dnia 8 sierpnia 2006 roku (sygn. akt IV SA/Wr 94/06), publ. NZS 2006/6/113, w uzasadnieniu którego wskazał, iż w ustawie o systemie oświaty nie przewidziano pojęcia opłaty stałej, a uprawnienie rady gminy obejmuje jedynie ustalenie opłat za świadczenia prowadzonych przez gminę przedszkoli publicznych, przekraczające podstawę programową. Takie samo stanowisko zostało wyrażone w wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie sygn. akt III SA/Lu 167/08 z dnia 29 maja 2008 r. W innym wyroku z dnia 30 maja 2007 roku (sygn. akt. IV SA/Wr 122/2007) Wojewódzki Sąd Administracyjny we Wrocławiu wskazał, iż w przypadku, gdy minimum programowe wychowania przedszkolnego zostaje przekroczone, za świadczenia to minimum przekraczające ustala się opłatę. Niemniej jednak wówczas należy szczegółowo wykazać, za jakiego rodzaju świadczenia opłata jest żądana, co się na opłacane świadczenia składa. Sposób ustalenia opłat winien być przekonujący, oparty choćby na kalkulacji ekonomicznej, a argumentacja za nim przemawiająca racjonalna i stosownie uzasadniona.

Rada Gminy Gniewoszków w uchwale z dnia 16 czerwca 2009 roku nr XXIX/173/09 w sprawie ustalenia wysokości opłat za świadczenia prowadzone przez przedszkole publiczne na terenie gminy Gniewoszków wskazała jedynie w § 1 uchwały, iż usługi świadczone przez przedszkola w zakresie nauczania i wychowania obejmującego minimum programowe (5 godzin) są nie odpłatne. W § 2 w/wym. uchwały wskazano, iż za usługi świadczone powyżej 5 godzin wprowadza się odpłatność w wysokości 40 zł. Zdaniem organu nadzoru, tak wprowadzona odpłatność jest niezgodna z powołanymi powyżej przepisami. Rada Gminy zobowiązana była wyraźnie określić, co mieści się w ramach oferowanego świadczenia, tzn. co jest proponowane w zamian za uiszczenie opłaty, jak również określić koszt sprawowania opieki nad dziećmi wykonywany powyżej 5 godzin w sposób precyzyjny, tj. określający koszt takiej opieki za każdą godzinę. Nadto w § 2 powyższej uchwały wprowadzono faktycznie „stałą” opłatę w wysokości 40 zł, nie przytaczając przy tym w uchwale żadnych argumentów uzasadniających wysokość opłaty oraz sposobu jej wyliczenia. Jak już wskazano powyżej, opłaty te nie mogą mieć charakteru opłat „stałych”, a muszą stanowić odzwierciedlenie kosztów poniesionych w związku z oferowanymi przez przedszkole, ponad podstawę programową, świadczeniami, jak i sprawowaną opieką powyżej podstawy programowej. Wobec powyższego Rada Gminy Gniewoszków zobowiązana była uzasadnić wysokość ustalonej opłaty, jak i przedstawić, przynajmniej arytmetyczne, jej wyliczenie, czego nie zrobiła w uchwale z dnia 16 czerwca 2009 roku.

Wobec powyższego należało stwierdzić, iż w zakresie wskazanym powyżej uchwała z dnia 16 czerwca 2009 roku nr XXIX/173/09 w sprawie ustalenia wysokości opłat za świadczenia prowadzone przez przedszkole publiczne na terenie gminy Gniewoszków narusza wskazane w uzasadnieniu obowiązujące przepisy prawa, dlatego też nie można uznać powyższej uchwały za zgodną z obowiązującym porządkiem prawnym, co czyni zasadnym stwierdzenie jej nieważności.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze Radzie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie w terminie 30 dni od daty doręczenia wnoszona za moim pośrednictwem.

Informuję, że rozstrzygnięcie nadzorcze wstrzymuje wykonanie uchwały z mocy prawa, w zakresie objętym stwierdzeniem, z dniem jego doręczenia.

WOJEWODA MAZOWIECKI

Jacek Kozłowski